

Keuzedeel mbo

BSO 4 tot 8 jaar

gekoppeld aan één of
meerdere kwalificaties mbo

Code

K0793

Penvoerder: Sectorkamer zorg, welzijn en sport
Gevalideerd door: Sectorkamer Zorg, welzijn en sport
Op: 13-06-2017

1. Algemene informatie

D1: BSO 4 tot 8 jaar

Studielast

240

Beroepsvereisten

Nee

Certificaten

Ja

Scholingsbehoefte/landelijke herkenbaarheid

Als gevolg van een tekort aan pedagogische medewerkers hebben werkgevers in de kinderopvang, waaronder de buitenschoolse opvang (BSO), te maken met lange wachtlijsten, groepssluitingen en hoge werkdruk onder medewerkers. Sinds een wetswijziging van 1 april 2024 mag de BSO mensen met een specifiek talent, zoals musici, sporters of andere talenten, maar zonder pedagogische achtergrond, inzetten. Deze mensen moeten echter wel een pedagogische module voltooien voor ze binnen de BSO mogen werken. Dit resulteert in een scholingsbehoefte op pedagogisch handelen in opvoeding en verzorging en op vormgeven en uitvoeren van een inspirerend, relevant en passend aanbod voor kinderen van 4 tot 8 jaar in de BSO. Deze scholingsbehoefte wordt onderschreven door de branche die het keuzedeel erkent. Het blijkt tevens uit het feit dat CAO-partijen momenteel werken aan specifieke criteria voor een pedagogische module voor de doelgroep 'anders gekwalificeerden'. Dit gaat echter nog een tijd duren. Tot die tijd kan door keuzedeel 'BSO 4 – 8 jaar' in te zetten voor (bij)scholing van werkenden/werkzoekenden met een specifiek talent aan deze scholingsbehoefte worden voldaan.

Zelfstandige betekenis

Na het volgen van dit keuzedeel is de anders gekwalificeerde beroepskracht inzetbaar in de BSO voor de opvoeding en verzorging van kinderen van 4 tot 8 jaar en kan die bijdragen aan het activiteitenaanbod van de BSO door diens specifieke talenten in te zetten.

Doelgroep

Dit keuzedeel is bedoeld voor werkenden en werkzoekenden met een specifiek talent, maar zonder een vooropleiding als pedagogisch medewerker in de BSO. Verder is het bedoeld voor werkenden binnen de BSO, die hun specifieke talent willen inzetten bij activiteiten voor kinderen van 4 tot 8 jaar.

Ingangsdatum certificaat

21-10-2025

Gekoppeld aan kwalificatie(s)

Zie bijlage op www.s-bb.nl/kwalificatiedossiers

Toelichting

Relevantie van het keuzedeel

Steeds meer scholen hanteren (continu)roosters, waardoor er een groter aantal uren is waarop kinderen naar de BSO gaan. Hiermee neemt de vraag toe naar beginnend beroepsbeoefenaars die jonge kinderen een aantrekkelijk buitenschools aanbod kunnen doen. Via dit verdiepende keuzedeel doet de beginnend beroepsbeoefenaar kennis en vaardigheden op, gebaseerd op nieuwe neurologische inzichten, waarmee zij een inspirerend, relevant en passend aanbod kan vormgeven voor kinderen van 4 tot 8 jaar in de BSO.

Beschrijving van het keuzedeel

Via het verdiepende keuzedeel BSO 4 tot 8 jaar verkrijgt de beginnend beroepsbeoefenaar specifieke vakkennis en vaardigheden ten behoeve van de brede ontwikkeling en het welbevinden van jonge kinderen binnen de BSO. Daarbij stemt zij af met de bij het kind betrokken partijen, zoals het basisonderwijs.

De beginnend beroepsbeoefenaar moet de ontwikkelingslijn van het kind volgen, er met afstand naar kunnen kijken en bepalen welke aanpak erbij nodig is. Bij de ontwikkeling van de kinderen zijn welbevinden en betrokkenheid belangrijke voorwaarden. Speciale aandacht is er binnen het keuzedeel voor het observeren van kinderen, het aansluiten bij de beleavingswereld en introduceren in de wereld en het zorgen dat verwonderen, verkennen en experimenteren worden gestimuleerd.

D1: BSO 4 tot 8 jaar

Branchevereisten

Nee

Aard van keuzedeel

Verdiepend

2. Uitwerking

D1-K1: Aanbieden van BSO aan kinderen van 4 tot 8 jaar

Complexiteit

Bij het aanbieden van BSO aan kinderen van 4 tot 8 jaar is het belangrijk dat de beginnend beroepsbeoefenaar (specialistische) kennis heeft van de ontwikkeling en levensfasen van jonge kinderen. Er zijn globaal drie fasen te onderscheiden: de jonge kleuter, de kleuter en het jonge schoolkind. Rond het zevende jaar is sprake van een 'scharnierpunt', waarop een andere manier van leren begint. De ontwikkeling van een kind van 4 tot 8 jaar verloopt niet via een rechte lijn en dit maakt het werken met deze leeftijdsgroep complex. De beginnend beroepsbeoefenaar zal het kind steeds goed moeten observeren en op basis daarvan schakelen tussen de fasen, zodat ze op een juiste manier inspeelt op de psychologische ontwikkeling. Een complicerende factor is dat de waarde van de BSO als eigenstandig opvoedmilieu niet altijd duidelijk is voor ouders en de omgeving en dat het soms moeilijk is om dit bespreekbaar te maken.

Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid

De beginnend beroepsbeoefenaar in de BSO werkt samen met collega's in een team en heeft daarnaast contact met de leerkracht van de basisschool. Zij is verantwoordelijk voor de bescherming van het jonge kind, dat wil zeggen dat ze fysieke en emotionele veiligheid biedt.

Van de beginnend beroepsbeoefenaar worden zelfstandigheid, verantwoordelijkheid en initiatief verwacht. Ze is verantwoordelijk voor de kwaliteit van haar eigen werkzaamheden en haar aandeel in de samenwerking in het team. Bij nieuwe of complexe vraagstukken kan de beginnend beroepsbeoefenaar haar (functioneel) leidinggevende of team raadplegen. De beginnend beroepsbeoefenaar is soms alleen aanwezig op de BSO locatie en moet in die gevallen zelfstandig beslissingen kunnen nemen.

De beginnend beroepsbeoefenaar heeft voor de kinderen van 4 tot 8 jaar in de BSO een belangrijke functie als inspirator, hiervan dient ze zich bewust te zijn.

Vakkennis en vaardigheden

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- Heeft specialistische kennis van de ontwikkeling van het brein van kinderen van 4 tot 8 jaar (jongens, meisjes, kleuter, schoolkind)
- Heeft specialistische kennis van de ontwikkelingspsychologie (de morele en cognitieve ontwikkeling en de 'scharnierleeftijd') van kinderen van 4 tot 8 jaar
- Heeft brede en specialistische kennis van het aanbod dat kinderen van 4 tot 8 jaar interessant vinden
- Heeft kennis van 21e-eeuwse vaardigheden (volgens SLO)
- Heeft kennis van het ontwikkelen van creativiteit (o.a. onderzoeken en ontwerpen en STEAM: Science, Technology, Engineering, Arts en Math)
- Kan werken vanuit de theorieën van Carol Dweck (Growth mindset) en F. Laevers
- Kan 21e-eeuwse vaardigheden inzetten bij het aanbieden van BSO activiteiten aan kinderen van 4 tot 8 jaar
- Kan de diverse wensen van een groep kinderen van 4 tot 8 jaar omzetten in een aanbod van de BSO
- Kan activiteiten ontwikkelen (binnen en buiten het kindercentrum) die bijdragen aan de volle breedte van de ontwikkelingsbehoeften van het jonge kind (o.a. cultuur, technologie, wetenschap, voeding en gezonde leefstijl), door verwonderen, verkennen en experimenteren
- Kan actualiteiten vertalen naar de belevingswereld van het kind van 4 tot 8 jaar
- Kan materialen en activiteiten aanbieden rekening houdend met de ontwikkeling en behoeften van kinderen van 4 tot 8 jaar
- Kan haar eigen interesses en talenten inzetten t.b.v. het aanbod in de BSO
- Kan schoolse leerbehoeften en vaardigheden omzetten in aantrekkelijke activiteiten
- Kan de BSO zo inrichten dat het een voorbereide speel-leefomgeving is
- Kan leeftijdsadequaat inspelen op de ontwikkeling van burgerschapszin
- Kan groepen kinderen van 4 tot 8 jaar begeleiden
- Kan jonge kinderen corrigeren en ongewenst gedrag ombouwen tot gewenst gedrag
- Kan in haar professioneel handelen een bijdrage leveren aan de morele ontwikkeling van kinderen van 4 tot 8 jaar
- Kan als mentor optreden voor kinderen van 4 tot 8 jaar in de BSO (is aanspreekpunt en vertrouwenspersoon)
- Kan een veilig en 'inclusief' klimaat scheppen voor jonge kinderen om te zijn en om te ontdekken wie ze zijn
- Kan haar kennis van genderdiversiteit toepassen in het aanbod en haar aanpak
- Kan kinderen van 4 tot 8 jaar betrekken en inspireren
- Kan inspelen op wat het kind doet en zegt, ook wanneer het buiten de eigen kennis en interesses valt
- Kan (vertrouwelijke) gesprekken voeren met kinderen van 4 tot 8 jaar die aansluiten op verwonderen, verkennen en experimenteren

D1-K1: Aanbieden van BSO aan kinderen van 4 tot 8 jaar

- Kan observatiegegevens analyseren en aan de hand daarvan conclusies trekken over de ontwikkeling van het kind
- Kan in een bespreking met collega's observatiegegevens verwoorden en conclusies onderbouwen
- Kan belangrijke zaken rondom het kind overdragen aan en bespreken met de leerkracht van de basisschool
- Kan actie ondernemen op basis van de uitkomsten van observaties
- Kan haar keuzes bij de aanpak en activiteiten onderbouwen, binnen en buiten de organisatie
- Kan de waarde van de BSO als eigenstandig opvoedmilieu voor kinderen van 4 tot 8 jaar uitleggen en bespreekbaar maken